

Կ-1115²-11.11.2016-ՊԱ-010/2

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔ**

**«ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ
ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2010 թվականի հոկտեմբերի 22-ի ՀՕ-243-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 20-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ մասով.

«4. Սույն հոդվածի դրույթները չեն տարածվում «Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ զինծառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն հատուցում ստանալու իրավունք ունեցող անձանց վրա: «Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ զինծառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն հատուցման գումարի վճարումը դադարեցնելուց հետո, սույն մասում նշված անձինք ձեռք են բերում սույն հոդվածով սահմանված կենսաթոշակի իրավունք:»:

Հոդված 2. Օրենքի 22-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ մասով.

«4. Սույն հոդվածի դրույթները չեն տարածվում «Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ զինծառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն հատուցում ստանալու իրավունք ունեցող անձանց վրա: «Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ զինծառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն հատուցման գումարի վճարումը դադարեցնելուց հետո, սույն մասում նշված անձինք ձեռք են բերում սույն հոդվածով սահմանված կենսաթոշակի իրավունք:»:

Հոդված 3. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում «Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ զինծառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասներ հատուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի ուժի մեջ մտնելու օրը:

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից 1-ին ընթերցմամբ ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ զինծառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման մասին», «Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» և «Պետական կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի փաթեթի վերաբերյալ ներկայացված առաջարկությունների

Հ/հ	Առաջարկության հեղինակը	Առաջարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն
Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ զինծառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծ			
1.	ՀՀ կառավարություն	1. Նախագծի 1-ին հոդվածում «ինչպես նաև» բառերից հետո լրացնել «սահմանվում են» բառերը: 2. Նախագծի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասում հստակեցնել «միլիոն դրամով» հաշվարկվող գումարների ձևակերպումները՝ թողնելով կամ միայն թվային տարբերակը, կամ թիվն արտացոլել բառի («միլիոն») միջոցով: Նախագծի 4-րդ հոդվածում սահմանված են հատուցման գումարների չափերը, մինչդեռ նույն հոդվածի 5-րդ և 6-րդ մասերը պարունակում են դրույթներ հատուցման գումարների վճարման կարգի վերաբերյալ: Այս առումով հիշյալ դրույթներն նախատեսել նախագծի 5-րդ հոդվածում, որը վերաբերում է հատուցման գումարների վճարման կարգին: 3. Նախագծի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի «ա» ենթակետի հա-	1. Ընդունվել է: 2. Ընդունվել է, մասը խմբագրվել է: Ընդունվել է, 2-րդ գլխի և 4-րդ հոդվածի վերնագրերն ու հոդվածի 5-րդ մասը փոփոխվել են:

	մածայն՝ համապատասխան պետական մարմինը որոշում է <i>տվյալ հատուցման դեպքի համար վճարման ենթակա հատուցման գումարի չափը</i>՝ հիմք ընդունելով սույն օրենքի դրույթները: Մինչդեռ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ հատուցման գումարի չափերն արդեն իսկ սահմանված են սույն օրենքով: Այս առումով նախագծի հիշյալ դրույթներն անհրաժեշտ է լրամշակել, քանի որ ենթադրվում է, որ տվյալ դեպքում խոսքը գնում է համապատասխան պետական մարմնի կողմից հատուցման դեպքի որոշման մասին: 4. Նախագծի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի կապակցությամբ նկատի ունենալ, որ որոշ դեպքերում շահառուների կողմից ստացված հատուցման գումարները հնարավոր չի լինի հետ վերադարձնել վերջիններիս կողմից, քանի որ նրանք կարող են լինել կենսաթոշակառուներ, հաշմանդամներ կամ սոցիալապես անապահով անձինք և այլն: Գտնում ենք, որ այդ դեպքերում պետք է անմիջապես դադարեցվի հատուցման գումարների վճարումը և նշված գումարները վերադարձնելու պարտականությունը դրվի համապատասխան զինծառայողի վրա: 5. Նախագծի 7-րդ հոդվածի 3-րդ մասում վերանայել կետերի համարակալումը և «3» թիվը փոխարինել «2» թվով: 6. Նախագծի 7-րդ հոդվածը վերաբերում է հատուցման գումար ստանալու իրավունք ունեցող անձանց որոշմանը, որտեղ նախատեսված են դրույթներ, համաձայն որոնց՝ զինծառայողի զոհվելու (մահանալու) կամ զինծառայողին անհայտ բացակայող ճանաչելու դեպքում <i>շահառուների միջև համաձայնության բացակայության դեպքում</i> վճարման ենթակա հատուցման գումարը <i>հավասարաչափ բաժանվում է շահառուների միջև և վճարվում է իրենցից յուրաքանչյուրին առանձին</i>: Նկատի ունենալով, որ պրակտիկայում կարող են առաջանալ շահառուների միջև համաձայնության բացակայությանը վերաբերող վիճելի կամ բարդ դեպքեր,	3. Ընդունվել է, 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի «ա» ենթակետը հանվել է, իսկ «բ» և «գ» ենթակետերը խմբագրվել են: 4. Ընդունվել է գումարների վճարման դադարեցման մասով, իսկ գումարները զինծառայողի կողմից վերադարձնելու հարցը լուծված է նույն հոդվածի 5-րդ մասում՝ դատարանի կողմից զինծառայողի նկատմամբ համապարտ պարտականություն սահմանելու միջոցով: 5. Ընդունվել է:
--	--	--

	գտնում ենք, որ նման բնույթի դեպքերում հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը պետք է սահմանի համապատասխան ընթացակարգեր, որոնցով կկարգավորվեն հատուցման գումարները շահառուների միջև բաշխելու հետ կապված հարցերը և միաժամանակ կապահովվի անհատական մոտեցում յուրաքանչյուր հատուցման դեպքի համար: 7. Նախագծի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետում «գրանցված» բառը փոխարինել «հաշվառված» բառով: 8. Նախագծի 11-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ եթե նույն ֆիզիկական անձը միաժամանակ աշխատում է աշխատանքային պայմանագրով և հանդիսանում է անհատ ձեռնարկատեր, նոտար և (կամ) աշխատանքների կատարման կամ ծառայությունների մատուցման քաղաքացիական-իրավական պայմանագրերով ստանում է եկամուտ, ապա այդ ֆիզիկական անձը կրում է <i>նշված յուրաքանչյուր հիմքով դրոշմանիշային վճար վճարելու առանձին պարտականություն</i>: Մինչդեռ նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ եթե նույն ֆիզիկական անձն աշխատանքային պայմանագրով աշխատում է մեկից ավելի գործատուի մոտ, ապա այդ ֆիզիկական անձը <i>դրոշմանիշային վճար է վճարում միայն մեկ գործատուից ստացվող եկամուտներից</i>: Այս առումով պարզ չէ, թե ինչու է մի դեպքում դրոշմանիշային վճար վճարելու պարտականությունը դրվում յուրաքանչյուր հիմքի դեպքում առանձին, իսկ մյուս դեպքում՝ ֆիզիկական անձը կրում է պարտականություն դրոշմանիշային վճար վճարել միայն մեկ գործատուից ստացվող եկամուտներից: 9. Նախագծի 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ այլ անձանց փոխարեն դրոշմանիշային վճարները վճարվում են տվյալ անձանց աշխատավարձ վճարող գործատուի կողմից՝ իր միջոցների հաշ-	6. Ընդունվել է, հոդվածի կիրառման նպատակով ՀՀ կառավարության կողմից սահմանվելու է կարգ: 7. Ընդունվել է: 8. Ընդունվել է, 11-րդ և 12-րդ հոդվածները
--	--	---

	վին: Այս առումով հստակեցնել, թե սույն օրենքի իմաստով ովքեր են հանդիսանում «այլ անձինք»: 10. Նախագծի 18-րդ հոդվածի 4-րդ մասում «օրենսդրությամբ» բառը փոխարինել «օրենքով» բառով: 11. Նախագծի 20-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի բովանդակությունը չի համապատասխանում այդ մասի բովանդակությանը: Այդ առումով նախագծի 20-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետը շարադրել նույն հոդվածի 4-րդ մասում: 12. Նախագծի 20-րդ հոդվածում 4-րդ մասից հետո վերանայել մասերի համարակալումը: 13. Նկատի ունենալով «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի դրույթները՝ նախագծի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «2. Հոգաբարձուների խորհուրդը կազմված է ինն անդամից: 1) Հոգաբարձուների խորհրդի անդամներին նշանակում է՝ ա. երեքին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը. բ. երեքին՝ Կենտրոնական բանկի խորհուրդը. 2) Հոգաբարձուների խորհրդի երեք անդամներին ընտրում են հոգաբարձուների խորհրդի նշանակված անդամները:	խմբագրվել են: 9. Ընդունվել է, 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետը խմբագրվել է:
--	--	--

	Հոգաբարձուների խորհրդի անդամները նշանակվում (ընտրվում) են հինգ տարի ժամկետով:»: 14. «Հիմնադրամների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների համաձայն՝ նախագծի 27-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «Հոդված 27. Հիմնադրամի ստեղծումը 1. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու շաբաթվա ընթացքում կենտրոնական բանկի խորհուրդն ընդունում է հիմնադրամ ստեղծելու մասին որոշում, հաստատում է հիմնադրամի կանոնադրությունը և Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով ապահովում է հիմնադրամի պետական գրանցումը. 2. Հիմնադրամի պետական գրանցման օրվանից մեկ ամսվա ընթացքում սույն օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասում նշված պետական մարմինները և հասարակական կազմակերպությունները նշանակում են խորհրդի իրենց անդամներին: 3. Եթե հիմնադրամի պետական գրանցման օրվանից մեկ ամսվա ընթացքում սույն օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետում նշված հասարակական կազմակերպությունները չեն նշանակում խորհրդի կազմում իրենց անդամներին կամ դրանցից մեկին՝ ապա չնշանակված անդամներին (անդամին)՝ սույն մասում նշված՝ մեկամսյա ժամկետը լրանալու օրվանից 10 օրվա ընթացքում նշանակում են խորհրդի՝ սույն օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերում նշված անդամները: 4. Հիմնադրամի խորհրդի բոլոր անդամներին նշանակելու օրվանից երկու շաբաթվա ընթացքում՝ 1) ընտրվում է խորհրդի նախագահը. 2) ընդունվում են այն բոլոր իրավական ակտերը, որոնք սույն օրենքի համաձայն ենթակա են ընդունման խորհրդի կողմից. 3) կատարվում են հիմնադրամի այն բոլոր պաշտոնատար անձանց նշանակումները և ձևավորվում են հիմնադրամի այն բոլոր մարմինները, որոնց նշանակումը կամ ձևավորումը սույն օրենքի համաձայն վերա-	10. Ընդունվել է: 11. Ընդունվել է: 12. Ընդունվել է: 13. Ընդունվել է, 2-րդ մասը խմբագրվել է:
--	---	--

	պահված է խորհրդի իրավասությանը: 5. Հիմնադրամի պետական գրանցման օրվանից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում կենտրոնական բանկը հիմնադրամի անունով բացում է Հիմնադրամի սույն օրենքով սահմանված բանկային հաշիվները և Հիմնադրամին փոխանցում է սույն օրենքի 20-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետում նշված գումարը:»: 15. Օրենքի ընդունման դեպքում անհրաժեշտություն կառաջանա նաև «Հիմնադրամների մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածը լրացնել 7-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «7. Ջինժառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման հիմնադրամի իրավական կարգավիճակի, հիմնադրման, կառավարման մարմինների, կանոնադրության, հիմնադրամի և վերջինիս կառավարման մարմինների իրավունքների և պարտականությունների, հիմնադրամի լուծարման, հիմնադրամի միջոցների, այդ թվում՝ վարչակառավարչական ծախսերի առանձնահատկությունները սահմանվում են «Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ զինժառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով: Սույն օրենքի դրույթները տարածվում են Ջինժառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման հիմնադրամի վրա, եթե «Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ զինժառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով այլ բան սահմանված չէ: 16. Օրենքի նախագծի ընդունման պարագայում նշված օրենքի ամբողջական կիրառումն ապահովելու նպատակով անհրաժեշտ նաև մի շարք այլ օրենքներում կատարել փոփոխություններ, մասնավորապես, - «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին»,	14. Ընդունվել է: Հոդվածը խմբագրվել է:
--	---	---

		- «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին», - «Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին», - «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին», - «Հիմնադրամների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին», - «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին», - «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին», - «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին» և - «Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծ:	
--	--	---	--

			15. Ընդունվել է:
--	--	--	------------------

			16.Ընդունվել է: Նախագծերի փաթեթը լրացվել է նոր նախագծերով:
2.	Հեղինե Բիշարյան	1. 1-ին հոդվածում «մարտական գործողությունների հետևանքով» բառերը փոխարինել «ծառայության ընթացքում» բառերով:	Չի ընդունվել: Օրենքի նախագծի նպատակն է ապահովագրական համակարգ կիրառել այն անձանց նկատմամբ ում կյանքը և առողջությունը անմիջական ռիսկի են ենթարկվում մարտական գործողություններին մասնակցելու արդյունքում:
3.	Իշխան Խաչատրյան Մհեր Շահգեղյան	Օրենքի նախագծի դրույթները տարածել նաև Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարության քաղաքացիական պաշտպանության այն ստորաբաժանումների վրա, որոնք մասնակցում են սահմանամերձ տարածքներում հակառակորդի դիվերսիոն հետախուզական խմբերի դեմ պայքարին, մարտական գործողությունների և զենքի կիրառման հետևանքներից բնակչության պաշտպանությանը:	Ընդունվել է: Նախագծի 2-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետում նախատեսվել են նաև տարածքային պաշտպանությանը ներգրաված ու մարտական գործողություններին մասնակցած անձինք:
4.	Արտակ Դավթյան	1. 26-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «3. Հիմնադրամի գործունեության նկատմամբ վերահսկողությունն իրա-	Չի ընդունվել: Գտնում ենք, որ Հիմնադրամի գործունեության վերահսկողության արդյունքների մասին

		կանացնում է Կենտրոնական բանկը, որն իր տարեկան հաշվետվության կազմում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողով է ներկայացնում նաև հաղորդում՝ Հիմնադրամի գործունեության վերահսկողության արդյունքների մասին:», 2. 26-րդ հոդվածի 3-րդ մասով ՀՀ կենտրոնական բանկին վերապահված լիազորությունով պայմանավորված համապատասխան լրացում կատարել «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ և 39.1-րդ հոդվածներում:	հաղորդումը Կենտրոնական բանկի տարեկան հաշվետվության կազմում ներառելու անհրաժեշտություն չկա, քանի որ Հիմնադրամը չի հանդիսանում ՀՀ կենտրոնական բանկի ակտիվ:
5.	Հովհաննես Մարգարյան	1. 4-րդ հոդվածում ամրագրված փոխհատուցման գումարները դարձնել հավասար բոլոր զինծառայողների համար, անկախ նրանից զինծառայողը սպայական կազմից է, թե շարքային կամ ժամկետային է, թե պայմանագրային, պետք է փոխհատուցումը հավասար լինի: 2. Օրենքի նախագծում սահմանել նորմ, ըստ որի ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց կողմից ֆոնդերին փոխանցված գումարները կրկնապատկվում են ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներով:	1. Չի ընդունվել, քանի որ հատուցման գումարների տարբերության հիմքում դրված է ՀՀ օրենսդրությամբ զինծառայողների համապատասխան կազմերի դրամական ապահովության չափերի տարբերության սկզբունքը: 2. Չի ընդունվել: Հիմնադրամ մուտքագրված գումարները ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին կրկնապատկելու անհրաժեշտությունը բացակայում է:
6.	Նաիրա Զոհրաբյան	Նախագծի 12-րդ հոդվածում՝ 1. Դրոշմանիշային վճարներ վճարող քաղաքացիների ցանկը խմբագրման կարիք ունի: Կարծում են դրոշմանիշային վճար վճարելու պարտականությունից պետք է ազատվեն. ա) զոհված զինծառայողների ընտանիքները բ) պարտադիր զինվորական ծառայության մեջ գտնվող զորակոչիկների ընտանիքները գ) ապրիլյան պատերազմի ընթացքում զոհված կամ հաշմանդամություն	1. Ընդունվել է մասամբ՝ «ա» և «բ» կետերի մասով, որի հիման վրա նախագծի 12-րդ հոդվածում նախատեսվել է, որ նշված անձինք իրավունք ունեն հաշվետու տարվա ավարտից հետո դիմել Հիմնադրամին՝ հաշվետու տարվա ընթացքում իրենցից պահված հատուցման գումարները հետ վերադարձնելու համար:

		ստացած զինծառայողների կամ նրանց ընտանիքների անդամները դ) հարյուր հազար դրամը չգերազանցող աշխատավարձ ստացող ՀՀ քաղաքացիներ հանդիսացող ֆիզիկական անձինք 2. դրոշմանիշային վճարները պետք է գանձվեն հետևյալ համամասնությամբ. ա) հարյուր հազարից երկու հարյուր հազար դրամ աշխատավարձ ստացող ՀՀ քաղաքացիներ հանդիսացող ֆիզիկական անձանցից՝ 1000 դրամ բ) հարյուր հազարից հինգ հարյուր հազար դրամ աշխատավարձ ստացող ՀՀ քաղաքացիներ հանդիսացող ֆիզիկական անձանցից՝ 2000 դրամ գ) հինգ հարյուր հազար և ավելի դրամ աշխատավարձ ստացող ՀՀ քաղաքացիներ հանդիսացող ֆիզիկական անձանցից՝ 5000 դրամ:	2. Չի ընդունվել, քանի որ նախագծի 10-րդ հոդվածի համաձայն դրոշմանիշային վճարը ՀՀ պետական բյուջե վճարվող պարտադիր վճար է և անձի կողմից աշխատավարձի միջոցով ստացված եկամտի չափի հետ առնչություն չունի:
7.	Վահրամ Մկրտչյան	1. Նախագծի 5-րդ հոդվածի 1-ին կետի 1-ին մասում «ոստիկանությունը» բառից հետո ավելացնել «կամ ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարությունը» բառերը, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ՀՀ փրկարար ծառայությունը նույնպես կարող է մասնակցել մարտական գործողությունների: 2. Ըստ նախագծի 11-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, եթե նույն ֆիզիկական անձն աշխատանքային պայմանագրով աշխատում է մեկից ավելի գործատուի մոտ ապա այդ անձը դրոշմանիշային վճար է վճարում միայն մեկ գործատուից ստացվող եկամուտներից: Մինչդեռ նախագծի 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասում նշվում է, որ «Եթե նույն ֆիզիկական անձը միաժամանակ աշխատում է աշխատանքային պայմանագրով և հանդիսա-	1. Ընդունվել է: 5-րդ հոդվածը խմբագրվել է: Ընդունվել է: 12-րդ հոդվածում նախատեսվել է, որ դրոշմանիշային վճար է վճարում միայն մեկ

		նում է անհատ ձեռնարկատեր, նոտար և(կամ) աշխատանքների կատարման կամ ծառայությունների մատուցման քաղաքացիաիրավական պայմանագրերով ստանում է եկամուտ, ապա այդ ֆիզիկական անձը կրում է նշված յուրաքանչյուր հիմքով դրոշմանիշային վճար վճարելու առանձին պարտականություն»։ Կարծում եմ նշված հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերի տրամաբանությունն իրար հակասում են։ Հետևաբար առաջարկում եմ կամ նախագծում հստակ ամրագրել, որ յուրաքանչյուր վճարովի աշխատանքից վճարվում է դրոշմանիշային վճար, այսինքն հիմք ընդունել է 2-րդ մասի տրամաբանությունը կամ նախագծում հստակեցնել, որ յուրաքանչյուր անձ, պարտադիր կարգով, դրոշմանիշային վճար է վճարում միայն մեկ վճարովի աշխատանքի դիմաց, այսինքն հիմք ընդունել է 3-րդ մասի տրամաբանությունը։	գործունեության շրջանակներում։
8.	Աղվան Վարդանյան	1. 21-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «0.5 տոկոսը» փոխարինել «0.3 տոկոսը» բառերով։ 2. 22-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «2 տոկոսը» փոխարինել «1,5 տոկոսը» բառերով։	1. Չի ընդունվել։ Նշված հոդվածում խոսքը գնում է վարչական ծախսերի մասին, որոնք նախագծի 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի դրույթների համաձայն 5 տարվա ընթացքում չեն իրականացվելու (բացառությամբ արտաքին մասնագիտացված կառավարչի հանձնման դեպքում կատարվող ծախսերի)։ 2. Չի ընդունվել։ Գտնում ենք, որ Հիմնադրամի միջոցների պատշաճ կառավարումն ապահովելու նկատառումներից ելնելով նպատակահարմար է, որպեսզի գործադիր հանձնաժողովի անդամները և արտաքին մասնագիտացված կառավարիչը ստանան պատշաճ

		3. 23-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «երեքից յոթ» բառերը փոխարինել «հինգ» բառերով: 4. 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետը ձևակերպել հետևյալ խմբագրմամբ «երեքին՝ ընտրում են հոգաբարձուների խորհուրդի անդամները որոնցից՝ երկուսին առաջարկում է խորհրդարանական ընդդիմությունը, մեկին՝ խորհրդարանական իշխանությունը»: 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասում ավելացնել 4) կետ (կամ առանց կետի նոր պարբերություն) հետևյալ բովանդակությամբ՝ «4) սփյուռքի համահայկական կազմակերպությունների 3 ներկայացուցիչ կարող են խորհուրդի նիստերին մասնակցել խորհրդակցական ծայնով»:	վարձատրություն: 3. Չի ընդունվել: Խոսքը գնում է գործադիր հանձնաժողովի անդամների թվի մասին, որի կապակցությամբ գտնում ենք, որ համապատասխան որակավորում ունեցող անձանց առկայությունը կնպաստի Հիմնադրամի պատշաճ գործունեության ապահովմանը: 4. Կատարված փոփոխության արդյունքում նախատեսվում է, որ նշված երեք անդամներին ընտրում են զինծառայողների շահերի պաշտպանությամբ զբաղվող հասարակական կազմակերպությունները: Խորհրդակցական ծայնի իրավունքով հոգաբարձուների խորհրդի նիստերին մասնակցության նախատեսումը գտնում ենք ոչ նպատակահարմար: 5. Չի ընդունվել: Նախագծի 10-րդ հոդվածի համաձայն դրոշմանիշային վճարը ՀՀ պետական բյուջե վճարվող պարտադիր վճար է և անձի կողմից աշխատավարձի միջոցով ստացված եկամտի չափի հետ առնչություն չունի:
--	--	---	--

		5. Առաջարկում ենք նաև քննարկել վճարման ենթակա հատուցման գումարի չափը սահմանել հետևյալ սանդղակով. նվազագույն աշխատավարձից բարձր, բայց մինչև 100 հազար վարձատրության դեպքում՝ 500 դրամ, 100-ից 200 հազարի դեպքում՝ 1000 դրամ, 200-ից 500 հազարի պարագայում՝ 2000 դրամ, 500 հազարից բարձր՝ 5000 դրամ:	
9.	Էդմոն Մարուքյան	1. Առաջարկում են նախագծից հանել դրոշմանիշային վճարներին և դրանք վճարող անձանց վերաբերող դրույթները, քանի որ նախագծի 11-րդ հոդվածով սահմանվող անձինք այժմ էլ իրենց ուղղակի և անուղղակի հարկերի միջոցով վճարում են թե՛ բանակի, թե՛ պետական, այդ թվում նաև՝ զինվորական կենսաթոշակների համար: Նախագծով առաջարկվող հատուկ հիմնադրամի (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) միջոցների հավաքագրման համար գոյություն ունեն այլ աղբյուրներ, որոնք կլինեն անհամեմատ ավելի եկամտաբեր և արդարացի: Մասնավորապես. 1) Պետական եկամուտների կողմից հիմնադրված Դիլիջանի ուսումնական կենտրոնը վաճառել և գոյացած միջոցները փոխանցել Հիմնադրամին: Այլ դեպքում կենտրոնի շենքը կարող է տրվել վարձակալության, իսկ վարձավճարն ուղղվել Հիմնադրամի միջոցների համալրմանը: 2) Ճանապարհային երթևեկության կանոնների և կարմիր գծերի խախտման տուգանքներն ամբողջությամբ փոխանցել Հիմնադրամին: Ընդ որում, ոստիկանության և առհասարակ կառավարության ու կառավարությանն առնթեր ուժացված կառույցները կրճատելու հաշվին ևս կգոյանան հավելյալ միջոցներ, որոնք կարող են ուղղվել պաշտպանության ոլորտին: Մինչդեռ, Նախագծով առաջարկվող լուծմամբ՝ տարեկան հավաքագրվելու է 4.5-5 մլրդ ՀՀ դրամ:	1. Չի ընդունվել, քանի որ օրենքի նախագծում խոսքը գնում է ՀՀ պետական բյուջե վճարվող պարտադիր վճարի միջոցով ապահովագրական համակարգի ստեղծման մասին:

	2. Առաջարկում եմ նախագծի անցումային դրույթներում սահմանել, որ օրենքն ունի հետադարձ ուժ՝ մինչև 1994 թվականը ներառյալ, քանի որ մենք ունենք զոհված զինծառայողների բազմաթիվ ընտանիքներ և հազարավոր զինհաշմանդամներ, և որևէ կերպ չի կարող արդարացի համարվել խտրականությունը նրանց նկատմամբ:	
	3. Հիմնվելով պետության պոզիտիվ պարտականության վրա՝ առաջարկում եմ նախագծի 2-րդ հոդվածում բացի այն զինծառայողներից, որոնց կյանքին կամ առողջությանը վնաս է պատճառվել մարտական գործո-	2. Չի ընդունվել: Գտնում ենք, որ խտրականության դրսևորում առկա չէ: Օրենքի նախագծում խոսքը գնում է ապահովագրական համակարգի ստեղծման միջոցով զինծառայողների և համապատասխան անձանց կյանքին և առողջությանը հասցված վնասի հատուցման մասին: Միաժամանակ, օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 2-րդ կետում նախատեսվում է, որ հիմնադրամի ֆինանսական գործունեության արդյունքներից ելնելով հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը կարող է կայացնել որոշում՝ իր կողմից սահմանված որոշակի եղանակներով (դրամական միջոցների վճարում, բնամթերային ձևով օգնություն, այլ եղանակ) և ժամկետներում հատուցում վճարել նաև հատուցման այն դեպքերի համար, որոնք տեղի են ունեցել մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը: 3. Չի ընդունվել, քանի որ օրենքի նախագծի նպատակն է ապահովագրական համակարգ

		դությունների հետևանքով, շահառուների կազմում ներառել նաև այն զինծառայողներին, որոնց կյանքին կամ առողջությանը վնաս է հասցվել խաղաղ պայմաններում և ոչ իրենց կողմից կատարված հանցագործության հետևանքով:	կիրառել այն անձանց նկատմամբ ում կյանքը և առողջությունը անմիջական ռիսկի են ենթարկվում մարտական գործողությունների մասնակցելու արդյունքում:
10.	Թևան Պողոսյան	1. Տվյալ նախագիծը հղկելու և բարելավելու համար անհրաժեշտ է հանրային քննարկումների ընդլայնում: Առաջարկում են նախագծի երկրորդ լուծումները իրականացնել դեկտեմբերի 18-ից ոչ շուտ. դրանով իսկ ապահովել մինիմալ երկշաբաթյա ժամկետ հանրային ավելի լայն լուծումներ իրականացնելու համար: Կարևորում են նաև նկատի ունենալ մարդու իրավունքների պաշտպանի եզրակացությունը: 2. Անհրաժեշտ միջոցների հավաքագրման հետ կապված կարծում են հնարավոր է, և ավելի նպատակահարմար եկամտահարկի ոլորտից տեղափոխել գույքահարկի ոլորտ, և անհրաժեշտ գումարը հավաքագրել գույքահարկի ավելացմամբ: Գույքահարկի ավելացման պարագայում հարկումը կլինի գույքի արժեքին համապատասխան տոկոսային հարաբերակցությամբ: Գույքահարկի օբյեկտների շրջանակը ավելի լայն է քան շահութահարկինը, այդպիսով ապահովվում է ազգ-բանակի ավելի սերտ կապ: 3. Հարկ են համարում անդրադառնալ օրենքի նախագծի հետադարձ ուժ չունենալու հարցին: 4-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն հատուցման գումարները վճարվում են հատուցման այն դեպքերի համար, որոնք տեղի են ունեցել 2017թ. հունվարի 28-ից հետո: Ինչպես նաև նույն հոդվածի 5-րդ կետի 2-րդ մասի համաձայն հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը կարող է կայացնել որոշում իր կողմից սահմանված որոշակի եղանակներով (դրամական միջոցների վճարում, բնամթերային ձևով	1. Օրենքի նախագիծն իրոք անցել է հանրային լայն քննարկումներ և լրամշակման արդյունքում հաշվի են առնվել նաև այդ քննարկումների շրջանակներում ներկայացված առաջարկությունները: 2. Նախագծի 10-րդ հոդվածի համաձայն դրոշմանիշային վճարը ՀՀ պետական բյուջե վճարվող պարտադիր վճար է և անձի կողմից վճարվող եկամտահարկի կամ գույքահարկի հետ առնչություն չունի: 3. Չի ընդունվում, քանի որ օրենքի նախագծի նպատակն է ներդնել ապահովագրական համակարգ, որը գործելու է օրենքի ուժի մեջ մտնելու օրվանից: Ինչ վերաբերում է մինչև օրենքի ուժի մեջ մտնելը տեղի ունեցած դեպ-

	օգնություն, այլ եղանակ) և ժամկետներում հատուցում վճարել նաև հատուցման այն դեպքերի համար, որոնք տեղի են ունեցել մինչև 2017թ. հունվարի 28-ը: Ի սկզբանե առավել հակված ենք, որ օրենքը ամբողջապես ունենա հետադարձ ուժ քանի որ մինչ օրս Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ կյանքին կամ առողջությանը վնասներ կրած զինծառայողները և նրանք ովքեր որ կկրեն 2017թ. Հունվարի 28-ից պետք է օգտվեն նույն իրավունքներից: Բացի այդ, այն դեպքերի համար, որոնք տեղի են ունեցել մինչև 2017թ. հունվարի 28-ը հատուցման որոշման ընդունման հետ կապված անհրաժեշտ է մեխանիզմը հստակեցնել և պարզեցնել: 4. Հատուցման սուբյեկտ պետք է լինեն նաև միջազգային խաղաղապահ առաքելություններ իրականացնող զինծառայողները: 5. Պարզեցնել լուծումները այն հարցի առընչությամբ, թե եթե վնասը հատուցվողի հաշմանդամության կարգը փոխվելու դեպքում, վերջինիս	քերի համար հատուցմանը, ապա այն իրականացվելու է հիմնականում օգնության սկզբունքով՝ կապված Հիմնադրամի ֆինանսական հնարավորությունների հետ: 4. Կարևորելով ներկայացված առաջարկությունը, միաժամանակ հայտնում ենք, որ միջազգային խաղաղապահ առաքելություններին մասնակցող զինծառայողների գործունեությունը չի ընդգրկում մարտական գործողություններին մասնակցությունը: Նշված զինծառայողների կյանքին և առողջությանը հասցված վնասի հատուցումն իրականացվում է համապատասխան ՀՀ կառավարության որոշմամբ:
--	--	---

	տրվող դրամական փոխհատուցումը փոփոխության ենթարկվում է թե ոչ և ենթարկվելու դեպքում ինչ փոփոխության է ենթարկվում: Առաջարկում ենք կարգը տալուց հետո 10 տարվա ընթացքում փոփոխության չենթարկել: 6. Քննության վերահսկողության հետ կապված հստակ մեխանիզմներ մշակել պարզելու արդյոք վնասը հատուցման ենթակա է թե ոչ: Քննության թափանցիկությունը ապահովելու և վստահություն ներշնչելու նպատակով վերահսկողական մարմին կարող է հանդիսանալ օրինակ ՀՀ ԱԺ պաշտպանության, ազգային անվտանգության և ներքին գործերի մշտական հանձնաժողովը:	5. Ընդունվել է մասամբ, նախագծի 4-րդ հոդվածի 6-րդ և 7-րդ մասերում հստակեցվել են հատուցման վճարը նշանակելուց հետո նույն գինժառայողի կապակցությամբ տեղի ունեցած հատուցման նոր դեպքի կապակցությամբ շահառուին (շահառուներին) վճարվող գումարների չափերի հաշվարկման կարգը: 6. Անձի կյանքին և առողջությանը հասցված վնասի յուրաքանչյուր դեպքով ՀՀ քրեական դատավարության և ՀՀ քրեական օրենսգրքով սահմանված կարգով հարուցվում է քրեկան վարույթ և դեպքի որակումն իրականացվում է քրեական վարույթի շրջանակներում: Բացի այդ, համապատասխան հանգամանքներում անհայտ կորելու դեպքում անձին անհայտ բացակայող ճանաչելու իրավասությունը ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով վերապահված է դատարանին:
--	---	--